

Zneužití dat při překladech

– TEXT – Jiří Proniuk

Automatizace, strojový překlad a neuronové sítě sice zajistily větší efektivitu překladů než cokoli předtím, tento krok s sebou ale nese i úskalí týkající se zabezpečení dat. Organizace a překladatelské agentury disponují velkým množstvím citlivých údajů, jako jsou plány akvizic, komunikace týkající se zákaznických nebo interních problémů, citlivé otázky lidských zdrojů a další důvěrný obsah obchodních procesů. Přesto mnohdy používají on-line překladové nástroje. To nemusí být v souladu s GDPR ani se zájmy klientů, kteří překlady zadávají.

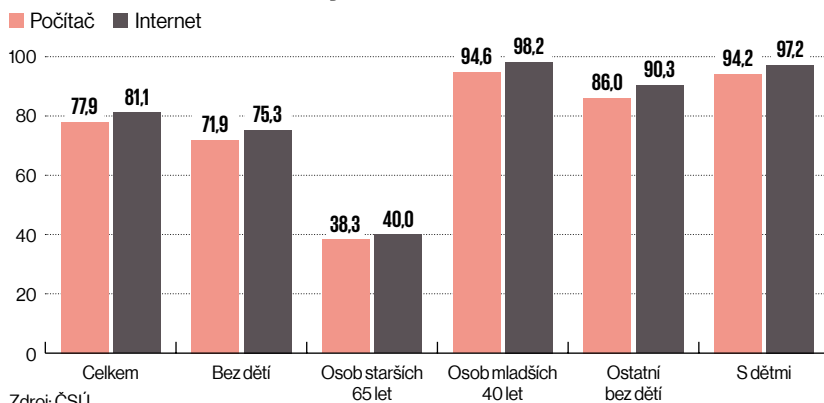
Jazykové agentury by měly používat zabezpečené prostředí strojového překladu, který může být nasazen na jejich vlastních serverech a v případě potřeby šifrován, čehož není možné veřejně dostupnými systémy strojového překladu dosáhnout. Některé společnosti proto přímo zakazují svým zaměstnancům veřejně dostupné překladače využívat, případně mají přístup k nim zablokovaný.

Pokud agentury svěřená data poskytují třetí straně a zároveň o tom majitele dat neinformují, porušují tím minimálně vzájemnou důvěru – a v mnoha případech tím jistě překročí hranici zákona. Takoví poskytovatelé jazykových služeb mohou mít v obchodních podmínkách uvedeno, že data klienta budou strojově zpracována. Jde však o tak významný počín, že klient musí být na tento fakt upozorněn zcela konkrétně už při uzavírání smlouvy. Pouhý odkaz na obchodní podmínky je v případě využívání veřejných překladačů totéž jako psát záلودnosti malým, nečitelným písmem. Proto by si firmy měly předem ověřit, jaký systém strojového překladu agentura využívá.

Autor je vedoucím střediska CAT a DTP jazykové agentury Skřivánek

EK013652

Počítač a internet v českých domácnostech (v %, údaje za rok 2019)

Povinnost komunikovat se státem elektronicky by nově podle ministerstva vnitra měla dopadnout i na ty uživatele, kterým stát zřídí datovou schránku automaticky. Avšak pouze v případě, že ji nedeaktivují.

Uživatelé datové schránky by ji měli také pravidelně kontrolovat. Pro nevyzvednuté dokumenty totiž platí takzvaná fikce doručení. „Pokud se oprávněný uživatel nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy mu do ní byl dokument dodán, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty,“ upozorňuje lokální partner advokátní kanceláře White & Case Tomáš Ščerba. I ta bude platit pro všechny, kdo budou mít datovou schránku aktivní, bez ohledu na způsob jejího zřízení.

Datové schránky v ohrožení

Zatímco lidé si datové schránky příliš neoblíbili, úředníci se na ně po letech odmítání naučili spoléhat. V nedávno schváleném harmonogramu digitalizace státních úřadů, který shrnuje konkrétní úkony státu určené k digitalizaci, jsou právě ony převažujícím způsobem, jak stát plánuje komunikovat s občany elektronicky. Modernější způsob on-line komunikace

skrze samoobslužné portály podobné internetovému bankovníctví úředníci upozadili. Přitom zákon o elektronizaci postupů veřejné moci i k němu otvírá snazší cestu. „Ministerstva, když dosud chtěla něco takového udělat, třeba prodávat dálniční známky přes web, tak si to musela dát do speciálního zákona. To už podle aktuálního návrhu nebude třeba,“ vysvětluje Ondřej Profant, poslanec pirátské strany a zpravodaj návrhu, a dodává: „To časem pošle datové schránky do ústraní.“

Kdo má datovou schránku, musí elektronicky podávat třeba daňové přiznání.

Zprávy ve schránce úřady mají za doručené, i když je uživatel nečetl.

Pokud pirátská strana vyhraje podzimní volby, chce komunikaci státu s občany přes samoobslužné portály preferovat. Měla by se tak stát nosným způsobem aktuální vlny digitalizace úřadů, která má vrcholit na začátku roku 2025. Připravované zavádění povinných datových schránek tak nakonec možná bude jen přechodným a krátkodobým řešením. ■